

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 ^ο	3
ΑΣΚΗΣΕΙΣ	8
ΘΕΜΑ 2 ^ο	15
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 ^ο	32
ΑΣΚΗΣΕΙΣ	35
ΘΕΜΑ 2 ^ο	38
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 ^ο	52
ΑΣΚΗΣΕΙΣ	59
ΘΕΜΑ 2 ^ο	73
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6 ^ο	107
ΑΣΚΗΣΕΙΣ	110
ΘΕΜΑ 2 ^ο	115
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I	121
ΒΑΣΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΕΣ	124
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II-ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΣΩΣΤΟΥ ΛΑΘΟΣ	127
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III-ΤΟ ΘΕΜΑ 4 ^ο	131
ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΚΛΕΙΔΙΑ ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ	192
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	193

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο-ΠΑΡΑΛΛΗΛΟΓΡΑΜΜΑ--ΤΡΑΠΕΖΙΑ

➤ ΠΑΡΑΛΛΗΛΟΓΡΑΜΜΟ

ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ

1. Οι απέναντι πλευρές παράλληλες
2. Οι απέναντι πλευρές ίσες
3. Δύο απέναντι πλευρές ίσες και παράλληλες
4. Οι απέναντι γωνίες ίσες .
5. Οι διαγώνιοι διχοτομούνται στο κέντρο Ο(μέσο) (ΑΟ=ΟΓ και ΒΟ=ΟΔ)

✖ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

1. $\hat{\Gamma}_{\varepsilon\xi} = \hat{B} = \hat{\Delta}$
2. $\hat{A} + \hat{\Delta} = 180^\circ$
(συνεχόμενες γωνίες παραπληρωματικές)
3. $\hat{A}_1 = \hat{\Gamma}_1$ και $\hat{A}_2 = \hat{\Gamma}_2$

ΕΙΔΗ ΠΑΡΑΛΛΗΛΟΓΡΑΜΜΩΝ

➤ ΟΡΘΟΓΩΝΙΟ

ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ

1. Οι διαγώνιοι είναι ίσες. Δηλαδή $A\Gamma=B\Delta$
2. Έχει μία ορθή

✖ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

1. $A\Gamma=B\Delta \Rightarrow A\Omega=O\Gamma=OB=OD$
2. Όλες οι γωνίες του είναι ίσες και μάλιστα όλες 90°
3. Σχηματίζονται 4 ισοσκελή τρίγωνα ανά δύο ίσα μεταξύ τους.

➤ ΡΟΜΒΟΣ

ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ

1. Οι διαγώνιες τέμνονται κάθετα.
2. Οι διαγώνιες διχοτομούν τις γωνίες του.
3. Έχει δύο διαδοχικές πλευρές ίσες

✖ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

1. Η μία διαγώνιος είναι η μεσοκάθετος της άλλης
2. $\widehat{A} = \widehat{G} \Rightarrow \widehat{A}_1 = \widehat{A}_2 = \widehat{G}_1 = \widehat{G}_2$
4. Όλες οι πλευρές του ίσες.
3. Σχηματίζονται 4 ίσα ορθογώνια τρίγωνα.

➤ ΤΕΤΡΑΓΩΝΟ

1. Έχει όλες τις ιδιότητες όλων των παραπάνω σχημάτων... Όλα ίσα μεταξύ τους

ΚΡΙΤΗΡΙΑ

➤ ΠΑΡΑΛΛΗΛΟΓΡΑΜΜΟ

Για να είναι ένα τετράπλευρο παραλληλόγραμμο πρέπει να ισχύει ένα από τα παρακάτω:

1. Οι απέναντι πλευρές παράλληλες
2. Οι απέναντι πλευρές ανά δύο ίσες
3. Δύο απέναντι πλευρές ίσες και παράλληλες
4. Οι απέναντι γωνίες ανά δύο ίσες .
5. Οι διαγώνιοι διχοτομούνται

➤ ΟΡΘΟΓΩΝΙΟ

Για να είναι ένα παραλληλόγραμμο ορθογώνιο πρέπει να ισχύει ένα από τα παρακάτω:

1. Είναι παραλληλόγραμμο +.....ΙΔΙΟΤΗΤΑ.....
2. Είναι παραλληλόγραμμο +.....ΙΔΙΟΤΗΤΑ.....
3. Έχει τρεις ορθές.
4. Έχει όλες τις γωνίες του ίσες.

➤ POMBOΣ

Για να είναι ένα παραλληλόγραμμο ρόμβος πρέπει να ισχύει ένα από τα παρακάτω:

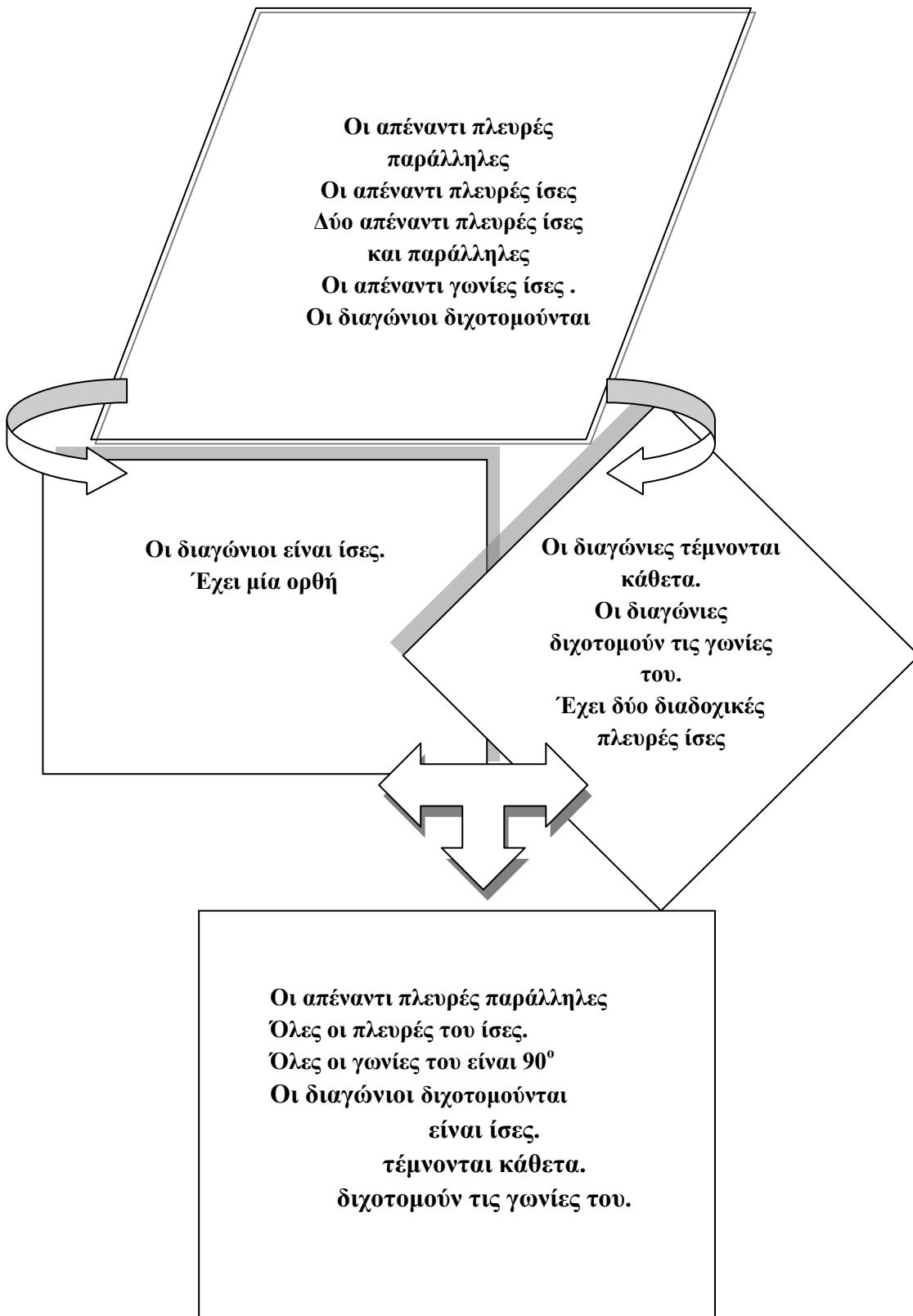
1. Είναι παραλληλόγραμμο +.....ΙΔΙΟΤΗΤΑ.....
2. Είναι παραλληλόγραμμο +.....ΙΔΙΟΤΗΤΑ.....
3. Είναι παραλληλόγραμμο +.....ΙΔΙΟΤΗΤΑ.....
4. Έχει όλες τις πλευρές του ίσες.

➤ ΤΕΤΡΑΓΩΝΟ

Για να είναι ένα ΠΑΡΑΛΛΗΛΟΓΡΑΜΜΟ τετράγωνο πρέπει να ισχύει ένα από τα παρακάτω:

...ΟΡΘΟΓΩΝΙΟ.....+.....POMBOΣ.....

1. Μία γωνία ορθή	+.....ΙΔΙΟΤΗΤΑ.....
2. Οι διαγώνιοι του ίσες	+.....ΙΔΙΟΤΗΤΑ.....

➤ ΤΡΑΠΕΖΙΟ

ΙΔΙΟΤΗΤΑ-ΚΡΙΤΗΡΙΟ

Έχει δύο πλευρές παράλληλες (Βάση μεγάλη//Βάση μικρή) και δύο μη παράλληλες.

ΙΣΟΣΚΕΛΕΣ ΤΡΑΠΕΖΙΟ

ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ

1. Οι μη παράλληλες πλευρές ίσες.
2. Οι προσκείμενες στη βάση γωνίες είναι ίσες
3. Οι διαγώνιες είναι ίσες.

✖ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

1. $\hat{A} + \hat{\Delta} = 180^\circ$ και $\hat{\Gamma}_{\varepsilon\xi} = \hat{A} = \hat{B}$
2. Αν $A\Gamma=B\Delta$ τέμνονται στο K τότε $AK=BK$ και $K\Gamma=K\Delta$.
3. Αν φέρω τα δύο ύψη από τις κορυφές σχηματίζονται δύο ίσα ορθογώνια τρίγωνα και ένα ορθογώνιο.
4. Οι απέναντι γωνίες είναι παραπληρωματικές
5. Οι ευθεία που ενώνει τα μέσα των δύο βάσεων του τραπεζίου είναι κάθετη

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΙΣΟΣΚΕΛΟΥΣ ΤΡΑΠΕΖΙΟΥ

- ✓ Δύο πλευρές παράλληλες +ΙΔΙΟΤΗΤΑ.....

ΟΡΘΟΓΩΝΙΟ ΤΡΑΠΕΖΙΟ

Μία μη παράλληλη κάθετη στις δύο βάσεις .

ΔΙΑΜΕΣΟΣ ΤΡΑΠΕΖΙΟΥ-ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ

1. EZ//AB//ΓΔ
2. $EZ = \frac{AB + \Gamma\Delta}{2}$
3. Τέμνει τις διαγώνιες στα K,Λ τα οποία είναι μέσα
4. $K\Lambda = \frac{\Gamma\Delta - AB}{2}, \Gamma\Delta > AB$

ΤΑ ΠΙΟ SOS ΘΕΩΡΗΜΑΤΑ

1. ΘΕΩΡΗΜΑ I (ΣΕΛ.104)

$$\left. \begin{array}{l} \text{ΑΒΓ} \\ \Delta \text{ μέσο } \text{ΑΒ} \\ \text{Ε μέσο } \text{ΑΓ} \end{array} \right\} \Rightarrow \Delta E = // \frac{B\Gamma}{2}$$

2. ΘΕΩΡΗΜΑ II (ΣΕΛ.104)

$$\left. \begin{array}{l} \text{ΑΒΓ} \\ \Delta \text{ μέσο } \text{ΑΒ} \\ \Delta E // B\Gamma \end{array} \right\} \Rightarrow \left. \begin{array}{l} \text{Ε μέσο } \text{ΑΓ} \\ \Delta E // B\Gamma \end{array} \right\} = \frac{B\Gamma}{2}$$

3. ΘΕΩΡΗΜΑ I (ΣΕΛ.109)

$$\left. \begin{array}{l} \text{ΑΒΓ} \left(\hat{A} = 90^\circ \right) \\ \text{ΑΜ διάμεσος της } B\Gamma \end{array} \right\} \Rightarrow AM = \frac{B\Gamma}{2}$$

4. ΘΕΩΡΗΜΑ II (ΣΕΛ.109)

$$\left. \begin{array}{l} AM = \frac{B\Gamma}{2} \\ \text{ΑΜ διάμεσος της } B\Gamma \end{array} \right\} \Rightarrow \left. \begin{array}{l} \text{Το τρίγωνο είναι} \\ \text{օρθογώνιο με } \hat{A} = 90^\circ \end{array} \right.$$

5. ΠΟΡΙΣΜΑ (ΣΕΛ.110)

$$\left. \begin{array}{l} \text{ΑΒΓ} \left(\hat{A} = 90^\circ \right) \\ \hat{B} = 30^\circ \end{array} \right\} \Rightarrow AG = \frac{B\Gamma}{2} \quad \text{και} \quad \left. \begin{array}{l} \text{ΑΒΓ} \left(\hat{A} = 90^\circ \right) \\ AG = \frac{B\Gamma}{2} \end{array} \right\} \Rightarrow \hat{B} = 30^\circ$$

6. ΒΑΡΥΚΕΝΤΡΟ (ΣΕΛ. 107)

Όλες οι διάμεσοι ενός τριγώνου διέρχονται από ένα σταθερό σημείο το οποίο συμβολίζεται με Θ και ισχύει για καθεμιά από αυτές. Π.χ. Έστω ΑΜ η

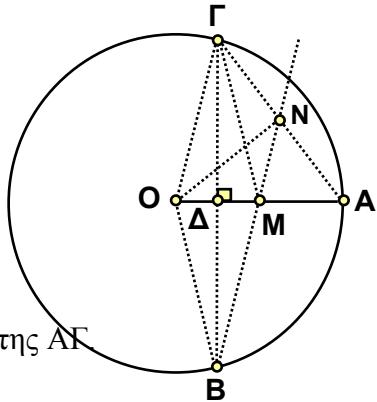
$$\text{διάμεσος. Τότε } A\Theta = \frac{2}{3} AM \quad \text{και} \quad \Theta M = \frac{1}{3} AM$$

ΑΣΚΗΣΕΙΣ - ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο

1. Δίνεται τραπέζιο ΑΒΓΔ (ΑΒ//ΓΔ) με $\Gamma\Delta=3/2AB$. Αν E , Z ,H είναι τα μέσα των AB , BG και ΔE αντίστοιχα και η προέκταση της AH τέμνει τη ΓΔ στο Θ , να αποδείξετε τα παρακάτω:
 - a. AE=ΔΘ.
 - β. HZ//=AB .
 - γ . Το τετράπλευρο ΑΒΓΘ είναι παραλληλόγραμμο .
2. Δίνεται παραλληλόγραμμο ΑΒΓΔ. Από τις κορυφές A και Γ φέρνουμε τις AK και ΓL κάθετες στη διαγώνιο BD
 - A. Να αποδείξετε ότι το τετράπλευρο AKGL είναι παραλληλόγραμμο.
 - B. Αν M το μέσο της πλευράς AD και N το μέσο της πλευράς BG να αποδείξετε ότι MK = LN.
 - Γ. Να αποδείξετε ότι τα τρίγωνα AMK και LAN είναι ίσα.
3. Δίνεται οξυγώνιο τρίγωνο ΑΒΓ. Φέρνουμε το ύψος του AD και προεκτείνουμε αυτό προς το μέρος του Δ κατά τμήμα ΔE = AD.
 - A. Να αποδείξετε ότι το τρίγωνο ABE είναι ισοσκελές.
 - B. Αν M το μέσο του BE, να αποδείξετε ότι $MΔ = \frac{AB}{2}$
 - Γ. Αν L είναι το μέσο του AB, να αποδείξετε ότι το τετράπλευρο ΛΔMB είναι ρόμβος.
 - Δ. Να αποδείξετε ότι το τετράπλευρο ΔMBA είναι τραπέζιο.
4. Δίδεται παραλληλόγραμμο ΑΒΓΔ με $AB=2AD=a$ και $A=2\Delta$
 - α) Να υπολογιστούν οι γωνίες του παραλληλογράμμου ΑΒΓΔ
 - β) Αν η διχοτόμος της γωνίας Δ τέμνει τη AB στο σημείο E να δείξετε ότι το τρίγωνο ADE είναι ισοσκελές.
 - γ) Να δείξετε ότι η γωνία ΔEG = 90°
5. Δίνεται παραλληλόγραμμο ΑΒΓΔ. Από τις κορυφές A και Γ φέρνουμε τις AK και ΓL κάθετες στη διαγώνιο BD
 - A. Να αποδείξετε ότι το τετράπλευρο AKGL είναι παραλληλόγραμμο
 - B. Αν M το μέσο της πλευράς AD και N το μέσο της πλευράς BG να αποδείξετε ότι MK = LN.
 - Γ. Να αποδείξετε ότι τα τρίγωνα AMK και LAN είναι ίσα

6. Δίνεται τραπέζιο $AB\Gamma\Delta$ με $A=\Delta=90^\circ$, $\Gamma=60^\circ$, $AB=4$, $B\Gamma=8$ και BE το ύψος του.
- A. Να υπολογίσετε το μήκος του $E\Gamma$ και της διαμέσου $K\Lambda$ του τραπεζίου
 B. N.δ.o. το $B\Gamma\Delta$ είναι ισόπλευρο
 Γ. Αν η προέκταση της ΓB τέμνει την προέκταση της ΔA στο Z , v.δ.o. το A είναι μέσον του ΔZ
7. Δίνεται τετράγωνο $AB\Gamma\Delta$. Στην προέκταση της $A\Gamma$ προς το Γ παίρνουμε το $GE=AG$. Αν M το μέσο της $B\Gamma$ και N το σημείο τομής των $\Delta\Gamma$ και BE , v.δ.o.
- α). N μέσο της BE β) $GN=AB/2$ γ) τρίγ. $B\Gamma N=\tau\text{r}\text{i}\text{g}.ABM$
8. Δίνεται το παραλληλόγραμμο $AB\Gamma\Delta$ με $\Delta=120^\circ$. Αν η διχοτόμος της A περνά από το μέσο E της $\Gamma\Delta$, v.δ.o.
- α) $\Delta\Gamma=2A\Delta$ β) η απόσταση του E από την AB είναι ίση με $AE/2$
9. Δίνεται το τετράπλευρο $AB\Gamma\Delta$ με $A=\Delta=90^\circ$, $B=60^\circ$, $B\Gamma=8x$, $\Gamma\Delta=2x$
 Αν GH κάθετη στην AB και E , Z μέσα των $A\Delta$, $B\Gamma$ αντίστοιχα, να αποδείξετε ότι: **A.** Το $AB\Gamma\Delta$ είναι τραπέζιο **B.** $EZ=HB$ **Γ.** $\Delta K // \Gamma Z$
10. Στο $AB\Gamma$ η AM είναι διάμεσος, P είναι το μέσο της AM και $MK // AG$. Να αποδείξετε ότι:
- A. Τα τρίγωνα AEP και MLP είναι ίσα
 B. Το $AEML$ είναι παραλληλόγραμμο
 Γ. Το L είναι βαρύκεντρο στο ABM
11. Έστω κύκλος με κέντρο O , ακτίνα OA και M το μέσο της OA . Από το μέσο Δ του OM φέρνουμε την κάθετη στο OM , η οποία τέμνει τον κύκλο στημένα B και Γ . Να δείξετε ότι :
- A. Το τετράπλευρο $B\Omega\Gamma M$ είναι ρόμβος
 B. Η προέκταση του BM διέρχεται από το μέσο N της AG
 Γ. Το τρίγωνο ANO είναι ορθογώνιο .
12. Σε ορθογώνιο τρίγωνο $AB\Gamma$ ($\hat{A}=90^\circ$) με $AB < AG$ φέρνουμε το ύψος $A\Delta$, την ΔE κάθετη στην AB και τη ΔZ κάθετη στην $A\Gamma$. Αν η διάμεσος AM τέμνει τη ΔZ στο H να αποδείξετε ότι :
- A. $B\hat{\Delta}E = \hat{\Gamma}$
 B. τα τρίγωνα AHZ και $B\Delta E$ είναι ίσα .
 Γ. το τετράπλευρο $BEZH$ είναι παραλληλόγραμμο .
 Δ. το τετράπλευρο $AB\Delta H$ είναι ισοσκελές τραπέζιο.

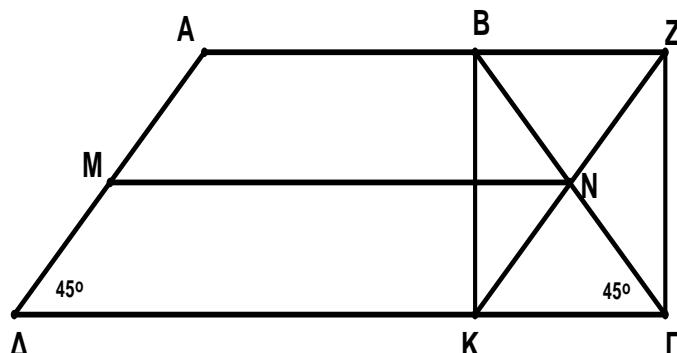
13. Δίνεται το τετράγωνο $ABΓΔ$. Προεκτείνουμε τη $BΔ$ κατά τμήμα $ΔE=BΔ$ και έστω H το σημείο τομής της $ΓΔ$ με την AE . Αν Z το μέσο της $AΔ$ και οι $ΓZ$ και AE τέμνονται στο $Θ$, να αποδείξετε ότι:

- A.** $ΔH=AB/2$. **B.** Τα τρίγωνα $ΔAH$ και $ΓΔZ$ είναι ίσα. **Γ.** $ΓΘ \perp AE$.

14. Έστω $ABΓΔ$ τετράγωνο. Κατασκευάζουμε στο εσωτερικό του τετραγώνου το ισόπλευρο τρίγωνο ABE . Έστω $Λ$ η προβολή της κορυφής $Δ$ πάνω στην AE . Να αποδείξετε ότι:

- α)** Τα τρίγωνα $AEΔ$ και $BEΓ$ είναι ίσα
β) Να υπολογιστούν οι γωνίες του τριγώνου $EDΓ$.
γ) $AB=2ΔΛ$

15. Δίνεται ισοσκελές τραπέζιο $ABΓΔ$ με $AB // ΓΔ$ και με γωνίες $Γ$ και $Δ$ ίσες με 45° η κάθε μία. Έστω MN διάμεσος τραπεζίου με το σημείο M στην $AΔ$ και το N στην $BΓ$. Από το N φέρνουμε παράλληλη προς την $AΔ$ που τέμνει την $ΓΔ$ στο σημείο K και την προέκταση της AB στο Z . Να αποδείξετε ότι:

- α)** Το τετράπλευρο $BZΓK$ είναι τετράγωνο

$$\beta) KB = \frac{ΓΔ - AB}{2} \quad \gamma) BK + MN = ΓΔ$$

16. Θεωρούμε τραπέζιο $ABΓΔ$, $AB//ΓΔ$ με $A=Δ=90^\circ$ $ΔΓ=2AB$ και $B=3Γ$.

Φέρνουμε τη $BE \perp ΔΓ$, που τέμνει την $ΑΓ$ στο σημείο K , και την AE , που τέμνει τη $BΔ$ στο σημείο $Λ$. Να αποδείξετε ότι:

$$\Gamma=45^\circ \quad \text{ii. } BΔ=AE \quad \text{iii. } AK=1/4ΔΓ.$$

17. Δίνεται παραλληλόγραμμο $ABΓΔ$ και M το μέσο της $ΓΔ$. Στην προέκταση του OM παίρνουμε το $MN=OM$, όπου O το σημείο τομής των διαγωνίων. Ν.δ.ο.

- α)** $OM=ΔΔ/2$ **β)** το $ΔΟΓΝ$ είναι παραλληλόγραμμο
γ) $2KM=AK$. όπου K το σημείο τομής της AM με τη $BΔ$

ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ-ΘΕΜΑ 2^ο - ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο

ΘΕΜΑ 2

Δίνεται παραλληλόγραμμο $AB\Gamma\Delta$ με $AB=2B\Gamma$. Προεκτείνουμε την πλευρά $\Delta\Gamma$ κατά τμήμα $\Delta E=\Delta\Gamma$ και φέρουμε την $B\Gamma$ που τέμνει τη ΔE στο σημείο H .

Να αποδείξετε ότι:

- α) το τρίγωνο BAE είναι ισοσκελές. (Μονάδες 7)
- β) το ΔEGB είναι παραλληλόγραμμο. (Μονάδες 9)
- γ) η AH είναι διάμεσος του BAE τριγώνου. (Μονάδες 9)

ΘΕΜΑ 2

Δίνεται παραλληλόγραμμο $AB\Gamma\Delta$ και η διαγώνιος του $B\Delta$. Από τις κορυφές A και Γ φέρουμε τις κάθετες AE και ΓZ στη $B\Delta$, που την τέμνουν στα σημεία E και Z αντίστοιχα.

- α) Να αποδείξετε ότι τα τρίγωνα ADE και ΓBZ είναι ίσα. (Μονάδες 10)
- β) Να αποδείξετε ότι το τετράπλευρο $AEGZ$ είναι παραλληλόγραμμο. (Μονάδες 15)

ΘΕΜΑ 2

Σε παραλληλόγραμμο $AB\Gamma\Delta$, προεκτείνουμε την πλευρά ΔA (προς το A) κατά τμήμα $AH=\Delta A$. Φέρουμε τη διχοτόμο της γωνίας \hat{A} , η οποία τέμνει την AB στο σημείο Z .

Να αποδείξετε ότι:

- α) Το τρίγωνο AHZ είναι ισοσκελές. (Μονάδες 12)
- β) Το τρίγωνο ΔZH είναι ορθογώνιο με ορθή τη γωνία \hat{Z} . (Μονάδες 13)

ΘΕΜΑ 2

Δίνεται $AB\Gamma\Delta$ παραλληλόγραμμο με $AB=2A\Delta$. Φέρουμε τη διχοτόμο της γωνίας \hat{A} του παραλλογράμμου, η οποία τέμνει την AB στο E .

- α) Να αποδείξετε ότι το τρίγωνο ADE είναι ισοσκελές. (Μονάδες 12)
- β) Είναι το σημείο E μέσο της πλευράς AB ; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας. (Μονάδες 13)

ΘΕΜΑ 2

Δίνεται παραλληλόγραμμο $AB\Gamma\Delta$ και O το σημείο τομής των διαγωνίων του. Θεωρούμε σημείο E του τμήματος AO και σημείο Z του τμήματος OG , ώστε $OE=OZ$.

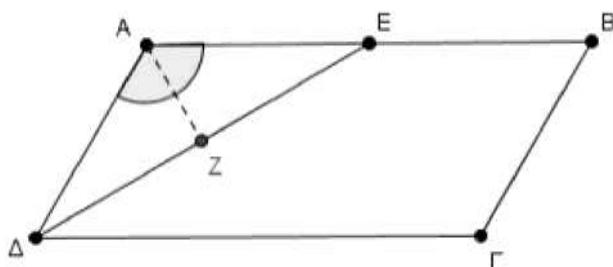
Να αποδείξετε ότι:

- α) $\Delta E=BZ$ (Μονάδες 12)
- β) το $\Delta E B Z$ είναι παραλληλόγραμμο. (Μονάδες 13)

ΘΕΜΑ 2^ο

Δίνεται παραλληλόγραμμο $AB\Gamma\Delta$ με γωνία $\hat{A}=120^\circ$ και $AB=2\Delta\Delta$. Φέρουμε τη διχοτόμη της γωνίας Δ του παραλληλογράμμου, η οποία τέμνει την AB στη E , και στη συνέχεια το κάθετο τμήμα AZ στη ΔE . Να αποδείξετε ότι:

- α) γωνία $A\hat{\Delta}E = 30^\circ$. (μον.10)
- β) $AZ = \frac{AB}{4}$ (μον.15)

ΘΕΜΑ 2

Δίνεται παραλληλόγραμμο $AB\Gamma\Delta$ με $AB=2B\Gamma$ και E το μέσο της πλευράς του AB .

Να αποδείξετε ότι:

- α) Το τρίγωνο EAD είναι ισοσκελές. (Μονάδες 10)
- β) Η ΔE είναι διχοτόμης της γωνίας \hat{A} . (Μονάδες 15)

ΘΕΜΑ 2

Δίνεται τρίγωνο $AB\Gamma$ και η διάμεσός του AM . Στην προέκταση της διαμέσου $M\Delta$ του τριγώνου $AM\Gamma$ θεωρούμε σημείο E ώστε $M\Delta=DE$.

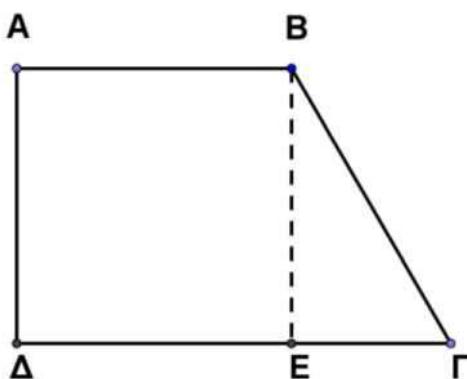
Να αποδείξετε ότι:

- α) Το τετράπλευρο $AM\Gamma E$ είναι παραλληλόγραμμο. (Μονάδες 12)
- β) Η BE διέρχεται από το μέσο της διαμέσου AM . (Μονάδες 13)

ΘΕΜΑ 2

Δίνεται τραπέζιο $AB\Gamma\Delta$ ($AB//\Gamma\Delta$) , με $AB=B\Gamma=4$, $\hat{A}=90^\circ$ και $\hat{\Gamma}=60^\circ$. Δίνεται επίσης το ύψος BE από τη κορυφή B .

- α) Να υπολογίσετε τις άλλες δυο γωνίες του τραπεζίου $AB\Gamma\Delta$. (Μονάδες 8)
- β) Να αποδείξετε $2EG=B\Gamma$. (Μονάδες 9)
- γ) Αν M, N τα μέσα των πλευρών $A\Delta$, $B\Gamma$ αντίστοιχα να βρείτε το μήκος του ευθυγράμμου τμήματος MN . (Μονάδες 8)

ΘΕΜΑ 2

Δίνεται ισοσκελές τραπέζιο $AB\Gamma\Delta$ ($AB//\Gamma\Delta$) , με $AB=6$, $B\Gamma=4$ και $\hat{\Gamma}=60^\circ$. Δίνονται επίσης τα ύψη AE και BZ από τις κορυφές A και B αντίστοιχα.

- α) Να υπολογίσετε τις υπόλοιπες γωνίες του τραπεζίου $AB\Gamma\Delta$. (Μονάδες 6)
- β) Να αποδείξετε τα τρίγωνα AED , BZG είναι ίσα. (Μονάδες 10)
- γ) Να υπολογίσετε την περίμετρο του $AB\Gamma\Delta$. (Μονάδες 9)

ΒΑΣΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΕΣ

1. ΙΣΑ ΕΥΘΥΓΡΑΜΜΑ ΤΜΗΜΑΤΑ-ΙΣΕΣ ΓΩΝΙΕΣ

- Συγκρίνουμε δύο τρίγωνα τα οποία οι γωνίες ή οι πλευρές είναι στοιχεία του τριγώνου.
- Κάνουμε πράξεις και με κατάλληλες ισότητες(από τα προηγούμενα ερωτήματα) καταλήγουμε στη ζητούμενη ισότητα.
- Τα συγκρίνουμε με ένα τρίτο βοηθητικό ευθύγραμμο τμήμα.
- Χρησιμοποιούμε τις ιδιότητες των παράλληλων ευθειών.
- Χρησιμοποιούμε τα ΣΟΣ θεωρήματα.

2. ΒΟΗΘΗΤΙΚΗ ΣΥΓΚΡΙΣΗ-ΒΟΗΘΗΤΙΚΟ ΤΜΗΜΑ

- Για να βγάλουμε δύο τρίγωνα ίσα πολλές φορές συγκρίνουμε δύο άλλα πρώτα για να έχουμε επαρκή στοιχεία.
- Πολλές φορές χρειάζεται να φέρουμε βοηθητική γραμμή που να έχει κάποια ιδιότητα. Σε κύκλο ακτίνα ή απόστημα. Σε τρίγωνο προεκτείνουμε ένα ευθ. τμήμα κατά ίσο τμήμα .Σε ένα τετράπλευρο φέρνουμε τη διαγώνιο.

3. ΤΡΙΓΩΝΟ ΙΣΟΣΚΕΛΕΣ

- Δύο πλευρές ίσες
- Δύο γωνίες ίσες
- Ένα ευθύγραμμο τμήμα είναι Διχοτόμος ⇔ Διάμεσος ⇔ Ύψος ⇔ Μεσοκάθετος

4. ΤΡΙΓΩΝΟ ΙΣΟΠΛΕΥΡΟ

- Όλες οι πλευρές ίσες
- Όλες οι γωνίες ίσες
- Ισοσκελές + μία γωνία 60°

5. ΤΡΙΓΩΝΟ ΟΡΘΩΓΟΝΙΟ-ΚΑΘΕΤΑ ΕΥΘΥΓΡΑΜΜΑ ΤΜΗΜΑΤΑ

- Δείχνουμε ότι οι δύο άλλες γωνίες στο τρίγωνο που σχηματίζεται έχουν άθροισμα 90° .
- Εφαρμόζω το ΘII σελ109
- Αποδεικνύουμε ότι είναι παράλληλες στην ίδια ευθεία
- Δίερχεται από το ορθόκεντρο.

6. ΜΕΣΟ-ΜΕΣΟΚΑΘΕΤΟΣ

- Αποδεικνύω ότι ΜΑ=ΜΒ ή χρισμοποιώ το (ΘII Σελ.104)
- Αποδεικνύω την ιδιότητα του
- Αποδεικνύω ότι ανήκει σε ισοσκελές τρίγωνο-ισόπλευρο τρίγωνο και είναι Διχοτόμος ⇔ Διάμεσος ⇔ Ύψος
- Αποδεικνύω ότι διέρχεται από το μέσο και είναι καθετη σε αυτό το σημείο

7. ΔΙΧΟΤΟΜΟΣ

- Αποδεικνύω την ιδιότητα του
- Αποδεικνύω ότι ανήκει σε ισοσκελές τρίγωνο-ισόπλευρο τρίγωνο και είναι Διχοτόμος ⇔ Διάμεσος ⇔ Ύψος
- Αποδεικνύω ότι ισχύει για τη γωνία $\hat{O}_1 = \hat{O}_2 = \frac{\hat{O}}{2}$
- Ότι διέρχεται από το έγκεντρο

8. ΔΥΟ ΕΥΘΥΓΡΑΜΜΑ ΤΜΗΜΑΤΑ ΕΙΝΑΙ ΠΑΡΑΛΛΗΛΑ:

- Αν δύο εντός εναλλάξ γωνίες είναι **ίσες**.
- Αν δύο εντός εκτός και επί τα αυτά γωνίες είναι **ίσες**.
- Αν δύο εντός και επί τα αυτά γωνίες είναι **παραπληρωματικές**.
- Αν είναι κάθετες στην ίδια ευθεία.
- Αν είναι παράλληλές στην ίδια ευθεία.
- Είναι πλευρές παραλληλογράμμου
- Ενώνονται δύο μέσα ενός τρίγωνου (ΘI. Σελ104)

9. ΠΟΤΕ ΔΥΟ ΕΥΘΕΙΕΣ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΠΑΡΑΛΛΗΛΕΣ

- Αν δυο ευθείες τεμνόμενες από τρίτη σχηματίζουν τις εντός και επί τα αυτά γωνίες με άθροισμα μικρότερο από 180° τότε τέμνονται προς το μέρος αυτών.

10. ΑΝΙΣΟΤΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

- Στις ανισοτικές σχέσεις πάντα οι γωνίες ή οι πλευρές που συγκρίνω πρέπει να τις μεταφέρω σε ένα τρίγωνο με κατάλληλες ισότητες

11. ΣΥΝΕΥΘΕΙΑΚΑ ΣΗΜΕΙΑ

- Αποδεικνύω ότι η γωνιά που σχηματίζουν με το μεσαίο γράμμα για κορυφή είναι 180° .
- Αποδεικνύω ότι είναι παράλληλα σε ένα κοινό τμήμα αλλά και με την κοινή κορυφή που έχουν σημαίνει ότι είναι συνευθειακά.

12. ΤΕΤΡΑΠΛΕΥΡΟ

- Πρέπει να σχηματίσω ένα από τα κριτήρια του τετραπλεύρου που θέλω να αποδείξω.

13. ΣΥΝΤΡΕΞΟΥΝ

- Αποδεικνύω ότι τέμνονται σε ένα σημείο το οποίο όμως έχει μία μοναδικότητα Π.χ το μέσο μιας πλευράς ,το κέντρο του κύκλου, το βαρύκεντρο,το ορθόκεντρο.

14. ΕΓΓΡΑΨΙΜΟ

- Αποδεικνύω ένα από τα τρία κριτήρια

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II - ΣΩΣΤΟ ΛΑΘΟΣ

1. Ένα τρίγωνο είναι οξυγόνιο όταν έχει μία οξεία γωνία.
2. Αν δύο τρίγωνα έχουν τις γωνίες τους ίσες μία προς μία, είναι ίσα.
3. Κάθε σημείο της διχοτόμου μιας γωνίας ισαπέχει από τις πλευρές της.
4. Αν σε ένα ισοσκελές τρίγωνο, μια γωνία του ισούται με 60° , τότε το τρίγωνο είναι ισόπλευρο.
5. Η εξωτερική γωνία ενός τριγώνου είναι ίση με το άθροισμα των απέναντι εσωτερικών γωνιών του.
6. Σε κάθε τρίγωνο ABG ισχύει: $\beta - \gamma < \alpha < \beta + \gamma$, όπου $\beta \geq \gamma$.
7. Αν σε ορθογόνιο τρίγωνο ABG με $\hat{A} = 90^\circ$ είναι $2 \cdot \hat{A}G = BG$, τότε $\hat{B} = 60^\circ$.
8. Κάθε εξωτερική γωνία τριγώνου είναι μεγαλύτερη από το άθροισμα των δύο απέναντι εσωτερικών γωνιών του.
9. Η διάμεσος που αντιστοιχεί στη βάση ισοσκελούς τριγώνου είναι διχοτόμος και ύψος.
10. Το άθροισμα των γωνιών κάθε τριγώνου είναι 2 ορθές.
11. Στο ισοσκελές τρίγωνο κάθε διάμεσός του είναι ύψος και διχοτόμος.
12. Κάθε σημείο της διχοτόμου μιας γωνίας ισαπέχει από τις πλευρές της γωνίας.
13. Κάθε σημείο της μεσοκαθέτου ευθύγραμμου τμήματος ισαπέχει από τα άκρα του.
14. Δύο τρίγωνα είναι ίσα, όταν έχουν τις γωνίες τους μία προς μία ίσες.
15. Κάθε εξωτερική γωνία ενός τριγώνου είναι μικρότερη από κάθε μία από τις απέναντι εσωτερικές.
16. Αν σε ορθογόνιο τρίγωνο μια κάθετη πλευρά του ισούται με το μισό της υποτείνουσας, τότε η απέναντι γωνία του είναι 30° .
17. Δύο γωνίες λέγονται συμπληρωματικές αν έχουν άθροισμα μια ευθεία γωνία.
18. Κάθε τρίγωνο έχει τουλάχιστον δύο οξείες γωνίες.
19. Το σημείο τομής των μεσοκαθέτων των πλευρών κάθε τριγώνου λέγεται βαρύκεντρο.
20. Ορθόκεντρο ενός τριγώνου είναι το σημείο τομής των διχοτόμων του τριγώνου.

21. Η απόσταση του βαρύκεντρου τριγώνου από κάθε κορυφή του ισούται με το $1/3$ του μήκους της αντίστοιχης διαμέσου.
22. Δύο οξείες γωνίες που έχουν τις πλευρές τους κάθετες είναι ίσες.
23. Μεσοκάθετος ενός ευθύγραμμου τμήματος, λέγεται η ευθεία που διέρχεται από το μέσον του τμήματος.

24. Η διάμεσος ορθογωνίου τριγώνου προς οποιαδήποτε πλευρά του είναι ίση με το μισό της υποτείνουσας.
25. Αν μια γωνία ενός τριγώνου είναι αμβλεία, τότε η απέναντι πλευρά της είναι η μεγαλύτερη πλευρά του.
26. Η διάμεσος χωρίζει ένα τρίγωνο σε δύο ίσα τρίγωνα.
27. Σε κάθε τρίγωνο η μεσοκάθετος μιας πλευράς του είναι και ύψος του τριγώνου.
28. Αν δύο τρίγωνα έχουν μία πλευρά τους ίση και δύο γωνίες τους ίσες τότε είναι ίσα.
29. Ένα τρίγωνο είναι οξυγώνιο όταν έχει μία οξεία γωνία.
30. Αν σε ένα ισοσκελές τρίγωνο, μια γωνία του ισούται με 60° , τότε το τρίγωνο είναι ισόπλευρο.
31. Δύο τρίγωνα με μία πλευρά και δύο γωνίες ίσες μία προς μία είναι ίσα.
32. Αν ένα τρίγωνο έχει δύο οξείες γωνίες τότε είναι οξυγώνιο.
33. Αν σε ένα τρίγωνο μία διάμεσος είναι και ύψος τότε είναι ισόπλευρο.
34. Η εξωτερική γωνία είναι μεγαλύτερη από όλες τις γωνίες του τριγώνου.
35. Το ορθόκεντρο ενός τριγώνου είναι το σημείο τομής των υψών του.
36. Το έγκεντρο ενός τριγώνου είναι το σημείο τομής των μεσοκαθέτων του.
37. Το βαρύκεντρο στο αμβλυγώνιο τρίγωνο είναι έξω από το τρίγωνο.
38. Σε αμβλυγώνιο τρίγωνο τα ύψη τέμνονται έξω από το τρίγωνο.
39. Η διάμεσος προς την υποτείνουσα ορθογωνίου τριγώνου είναι το μισό της κάθετης πλευράς του.
41. Τα εφαπτόμενα τμήματα κύκλου, που άγονται από σημείο εκτός αυτού είναι μεταξύ τους ίσα.
42. Αν δύο κύκλοι με ακτίνες R και r αντίστοιχα, τέμνονται, τότε η διάκεντρος ισούται με το άθροισμα των ακτίνων τους $R + r$.
43. Η διάκεντρος δύο τεμνόμενων κύκλων είναι μεσοκάθετος της κοινής χορδής τους.
44. Κάθε επίκεντρη γωνία ισούται με το μισό της εγγεγραμμένης γωνίας που βαίνει στο ίδιο τόξο.
45. Η διάκεντρος δύο κύκλων που εφάπτονται εσωτερικά είναι ίση με το άθροισμα των ακτίνων τους.
46. Δύο κύκλοι (K, r_1) και (Λ, r_2) εφάπτονται εσωτερικά αν $K\Lambda = r_1 + r_2$
47. Κάθε χορδή κύκλου είναι μικρότερη ή ίση της διαμέτρου.
48. Δύο κύκλοι (K, r) και (Λ, R) με $K\Lambda = r + R$ εφάπτονται εξωτερικά.
49. Η κοινή χορδή δύο τεμνόμενων κύκλων είναι πάντα μεσοκάθετος της διακέντρου.

50. Αν δύο τόξα ενός κύκλου είναι ίσα, τότε και οι χορδές τους είναι ίσες.
51. Αν η απόσταση του κέντρου ενός κύκλου από μια ευθεία είναι ίση με την ακτίνα του τότε η ευθεία είναι εφαπτόμενη στο κύκλου .
52. Αν τα αποστήματα δύο χορδών ενός κύκλου είναι ίσα τότε και οι χορδές αυτές είναι ίσες.
53. Ο περιγεγραμμένος κύκλος σε ένα τρίγωνο εφάπτεται στις πλευρές του.
54. Ο εγγεγραμμένος κύκλος σε ένα τρίγωνο περνά από τις κορυφές του.
55. Το κέντρο του περιγεγραμμένου κύκλου είναι το βαρύκεντρο.
56. Το κέντρο του εγγεγραμμένου κύκλου είναι το έγκεντρο.
57. Το τμήμα που ενώνει τα κέντρα δύο κύκλων λέγεται διάμετρος των κύκλων.
58. Αν δύο παράλληλες ευθείες τέμνονται από τρίτη σχηματίζουν τις εντός εκτός και επί τα αυτά μέρη γωνίες παραπληρωματικές.
59. Σε κάθε ρόμβο οι διαγώνιες είναι ίσες.
60. Αν ένα παραλληλόγραμμο έχει μία γωνία ορθή, τότε είναι ορθογώνιο.
61. Δύο ευθείες κάθετες στην ίδια ευθεία, είναι και μεταξύ τους κάθετες.
62. Από κάθε σημείο εκτός ευθείας, άγεται μία μόνο κάθετη σε αυτήν.
63. Κάθε τετράπλευρο που οι διαγώνιοι του διχοτομούνται είναι παραλληλόγραμμο.
64. Δύο παράλληλες ευθείες τεμνόμενες από τρίτη σχηματίζουν τις εντός εναλλάξ γωνίες παραπληρωματικές .
65. Οι διαγώνιες ενός ρόμβου τέμνονται κάθετα.
66. Το τετράγωνο είναι ταυτόχρονα ορθογώνιο και ρόμβος.
67. Δύο ευθείες κάθετες στην ίδια ευθεία έχουν ένα κοινό σημείο.
68. Σε κάθε παραλληλόγραμμο οι διαγώνιοι διχοτομούν τις γωνίες του.
69. Το άθροισμα των εξωτερικών γωνιών κυρτού ν - γώνου είναι 4 ορθές
70. Οι διαγώνιοι του ορθογώνιου τέμνονται κάθετα.
71. Οι διαγώνιες κάθε παραλληλογράμμου είναι ίσες.
72. Κάθε ρόμβος που έχει ίσες διαγώνιες είναι τετράγωνο.
73. Αν ένα τετράπλευρο έχει τρεις ορθές γωνίες τότε είναι ορθογώνιο.
74. Η διάμεσος ενός τραπεζίου είναι ίση με την ημιδιαφορά των βάσεων του.
75. Ένα τετράπλευρο που οι διαγώνιοι του διχοτομούνται είναι παραλληλόγραμμο.
76. Όλες οι γωνίες του ρόμβου είναι ίσες μεταξύ τους.
77. Η διάμεσος του τραπεζίου είναι παράλληλη προς τις βάσεις του και ίση με την ημιδιαφορά τους.
78. Η διάμεσος κάθε τραπεζίου ισούται με το άθροισμα των βάσεων του.
79. Κάθε τετράγωνο είναι ορθογώνιο και ρόμβος.
80. Το τμήμα που ενώνει τα μέσα των διαγωνίων ενός τραπεζίου ισούται με την ημιδιαφορά των βάσεων του.

81. Τετράγωνο λέγεται το παραλληλόγραμμο που είναι ορθογώνιο και ρόμβος.
82. Οι οξείες γωνίες ενός ορθογωνίου τριγώνου είναι παραπληρωματικές.
83. Αν δύο παράλληλες ευθείες τέμνονται από τρίτη, σχηματίζουν τις εντός και επί τα αυτά γωνίες ίσες.
84. Ένα τετράπλευρο είναι ρόμβος όταν έχει δύο διαδοχικές πλευρές ίσες.
85. Σε κάθε ορθογώνιο παραλληλόγραμμο οι διαγώνιες το χωρίζουν σε 4 ισοσκελή τρίγωνα.
86. Αν ένα παραλληλόγραμμο έχει μία γωνία του ορθή , τότε έχει και ίσες διαγώνιες
87. Το άθροισμα των εξωτερικών γωνιών ενός τριγώνου ABC είναι μεγαλύτερο από 180°
88. Κάθε τετράγωνο είναι ορθογώνιο και ρόμβος.
89. Οι διαγώνιες κάθε παραλληλογράμμου διχοτομούν τις γωνίες του.
90. Κάθε τετράπλευρο με ίσες διαγωνίους είναι ορθογώνιο .
91. Οι διαγώνιοι ενός παραλληλογράμμου είναι και διχοτόμοι των γωνιών του.
92. Οι διαδοχικές γωνίες ενός παραλληλογράμμου είναι παραπληρωματικές.
93. Αν ένα τετράπλευρο έχει δύο πλευρές παράλληλες ,είναι παραλληλόγραμμο
94. Οι διαγώνιοι του ρόμβου είναι και διχοτόμοι των γωνιών του.
95. Οι διαγώνιοι του ορθογωνίου είναι και διχοτόμοι των γωνιών του.
96. Το τετράγωνο είναι και ρόμβος.
97. Ο ρόμβος είναι και παραλληλόγραμμο.
98. Το τετράγωνο είναι και ορθογώνιο.
99. Το ορθογώνιο είναι και παραλληλόγραμμο.
100. Τραπέζιο είναι το τετράπλευρο που έχει τις δύο απέναντι πλευρές του παράλληλες.
101. Διάμεσος τραπεζίου είναι το τμήμα που συνδέει τα μέσα των βάσεων.
102. Στο ισοσκελές τραπέζιο οι διαγώνιες είναι πάντα ίσες.
103. Η διαγώνιος του τραπεζίου το χωρίζει σε δύο ίσα τρίγωνα.
104. Σε ορθογώνιο τρίγωνο η διάμεσος που αντιστοιχεί στην υποτείνουσα ορίζει δύο ισοσκελή τρίγωνα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III – ΘΕΜΑ 4^ο

ΘΕΜΑ 2787

Στο τρίγωνο ABG του παρακάτω σχήματος η κάθετη από το μέσο M της BG τέμνει την προέκταση της διχοτόμου AD στο σημείο E . Αν Θ, Z είναι οι προβολές του E στις AB, AG , να αποδείξετε ότι:

- a) Το τρίγωνο EBG είναι ισοσκελές. (Μονάδες 5)
- β) Τα τρίγωνα $\Theta BE, Z GE$ είναι ίσα. (Μονάδες 8)
- γ) $A\hat{G}E + ABE = 180^\circ$. (Μονάδες 12)

ΘΕΜΑ 2788

Δίνεται ορθογώνιο τρίγωνο $ABG(A=90^\circ)$ $B=50^\circ$, το ύψος του AD και σημείο E ΔG , ώστε $\Delta E = B\Delta$. Το σημείο Z είναι η προβολή του G στην AE .

a) Να αποδείξετε ότι:

- i) Το τρίγωνο ABE είναι ισοσκελές. (Μονάδες 6)
- ii) $\Gamma AE = 10^\circ$. (Μονάδες 10)
- β) Να υπολογίσετε τις γωνίες του τριγώνου ZGE . (Μονάδες 9)

ΘΕΜΑ 2792

Δίνεται ευθύγραμμο τμήμα AB και στο εσωτερικό του θεωρούμε τα σημεία G, D ώστε να ισχύει $\Lambda G = \Gamma D = \Delta B$. Επίσης θεωρούμε σημείο O εκτός του ευθυγράμμου τμήματος AB έτσι ώστε να ισχύουν $O\Gamma = AG$ και $O\Delta = DB$.

a) Να αποδείξετε ότι:

- i. η γωνία $\Gamma OD = 60^\circ$ (Μονάδες 9)
 - ii. οι γωνίες OAG, OBD είναι ίσες και κάθε μια ίση με 30° . (Μονάδες 9)
- β) Αν M το μέσον του ευθυγράμμου τμήματος AB , να αποδείξετε ότι $2OM = OA$. (Μονάδες 7)